

L. Ghergariu, G. Stoica, C. Mișescu, T. Moraru, I. Dihor, P. Idu, I. Godea, I. Iurasciuc, I. Molnar, S. Zderciuc, Gh. Pavelescu, M. Bocșe, I. Armășescu, O. Pernicek, O. Lungescu, D. Irimieș, T. Gherman, I. Cuceu, I. Nistor, N. Bot, M. Dămcuș, C. Popescu, J. Negoită, O. Birlea, S. Lario-nescu, T. Graur, G. Vöö, O. Nagy, R. Sofronie, A. Motomanca, I. Drăgoescu, Gh. Sora, G. Comanici, I. Taloș, V. Florea, I. Almási).

Apreciem elogios ținuta sobră a volumului, seriozitatea și competența structurării materialului, a uniformizării aparatului critic al comunicărilor, într-un cuvânt, felicitări întregului colectiv care a urmărit atent realizarea acestei minunate publicații. Așteptăm, deci cu mare interes viitoarele numere ale publicației clujene căreia îi dorim, ca și instituției ce-o patronează. — Muzeul etnografic al Transilvaniei —, ani mulți și rodnici întru slujirea științei și culturii românești în pragul celei de a doua jumătăți de veac a existenței sale.

I. G.

R O S W I T H C A P E S I U S

MOBILIERUL ȚĂRĂNESC ROMĂNESC,

Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1974.

Mobilierul țărănesc românesc este prima carte apărută în țara noastră care analizează exclusiv aspectele legate de acest gen al creației populare românești, o carte ce se va înscrie circuitului științific internațional ca o contribuție valoroasă menită a populariza tradițiile strălucite ale artei țărănești din România.

O astfel de lucrare de sinteză asupra mobilierului țărănesc din România era de multă vreme așteptată, mai ales că în ultimii ani au apărut o serie întregă de studii care abordează direct sau indirect această chestiune. Multe dintre aceste lucrări sînt semnate de chiar autoarea lucrării de față (*Über die bemalten Möbel im Burzenland*, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, vol. 12/1, București 1969; Idem, *Die Stollentrube in Rumänien*, în *Revue Roumaine d'histoire de l'art, serie Beaux arts*, tome VII, București, 1970; Idem, *Über die Herkunft und Entwicklung der Stollentrube*, în *Forschungen zur Volk- und Landeskunde*, Buc., nr. 15/1. 1972).

Cartea cercetătoarei R. Capesius, de la Institutul de istoria artei din București, rod al unei investigații ample în toate zonele etnografice ale țării, dublată de ampla bibliografie europeană a temei de specialitate, nu ocolește aspectele adeseori omise din lucrările etnografice, sau,

uneori, tratate eronat. Foarte interesante și obiective sînt aserțiunile în legătură cu raporturile de interferență între mobilierul rustic și cel de proveniență urbană (se pune aici de fapt însăși problema raportului dintre arta populară și arta cultă); prezentarea comparativă a artei populare actuale și în funcție de arta cultă a antichității fapt ce crează premisele unor concluzii potrivit cărora „se poate demonstra pentru epoci foarte îndepărtate asemănarea formelor ca rezultat al unei gîndiri practice care a urmat legile funcționalității” (p. 10); factorii care au generat preferința pentru o anumită formă, alta decît aceea strict funcțională; procesul dialectic „de interferență între tradiții și influențe”.

După o punctare a rezultatelor arheologice care vin în sprijinul ideii de continuitate a mobilierului pe teritoriul patriei noastre, autoarea trece apoi la enunțarea cîtorva documente medievale care se referă strict la această latură a interiorului țărănesc. Propriu-zis, primul capitol al lucrării abordează aspectele legate de mobilierul lucrat după metodele tradiționale (piese „care păstrează formele din natură” și cele „confectionate după metode dulgherești”), iar al doilea „mobilierul de influență orășenească” (pictat sau nepictat). Cele cinci hărți, 41 de planșe și 70 de fotografii completează textul lucrării.

Onestitatea științifică cu care ne-a obișnuit autoarea o face să remarce și cu această ocazie acele aspecte ale problemei cărora încă nu le-a găsit explicația obiectivă și exhaustivă. Una dintre aceste chestiuni nodale, se știe, este mai cu seamă problema definirii specificului mobilierului țărănesc, Roswit Capesius precizînd că această nouă etapă nu va putea fi atinsă numai „pe baza unor studii complexe, aprofundate și extinse în domeniul științelor adiacente”.

